

Ruotsin mp-museot 2019

”Voi olla, että tulee hyväkin reissu”. Tämä jo tutuksi tullut lausahdus aloitti reissumme Viking Gracen baarissa torstai-iltana viikkoa ennen juhannusta. Olimme matkalla viikonloppuretkelle Ruotsiin tavoitteena mukavat mutkatiet ja kolme mp-museota. Kokenut raisiolainen matkamotoristi Rantasen Pekka oli tehnyt reissun museoihin vuotta aiemmin. Kehut olivat vakuuttavat ja uskoimme sen sopivan hyvin HOG Turku Chapterin ajelukohteeksi.

Karkea reittisuunnitelma oli valmiina jo syksyllä ja saimme sen mukaan tulevan kesän ajelulistoihin. Tavoitteena oli noin kuuden pyörän ryhmä. Tämän kokoisella porukalla on mukava liikkua, ryhmä pysyy kasassa myös taajamissa ja hotellit sekä ruokapaikat löytyvät helpommin. Hotellien varaamisen olisi toki voinut aloittaa jo aiemmin kuin maaliskuussa, jolloin alkoi jo olla melko täyttä.

Reittimme kulkisi kolmen etapin kautta: Västervik - Gränna - Motala. Kiertosuunta oli vähän auki. Aikataulu ja hotellien varaustilanne olivat määrääviä tekijöitä. Västervikistä ei meinannut löytyä majoitusta millään ja syykin selvisi myöhemmin: suuri kansainvälinen 5000 pyörän kokoontuminen kaupungissa. Motalassa oli täyttä. Täällä syy selvisi vasta perillä.

Lähtöpäivänä torstaina oli pientä sateenuhkaa Turussa, mutta selvisimme kuivana laivaan. Mukana kuusi pyörää ja 10 osallistujaa. Laivan baarissa kertosimme aamun ohjelman. Ei aamiaista laivalla, koska laiva on Tukholmassa jo puoli seitsemältä, vaan tutuksi tulleeseen Häringen linnaan aamiaiselle.

Vikingin termimaalista opasteet ohjaavat tunnelien kautta E20:lle päin ja keskellä tunnelia lähtee kaista Nynäshamniin. Tätä emme halunneet – liian helpolla ryhmä katkeaa ja joku saattaa jäädä porukasta. Helpommalla pääsee Södermalmin läpi. Ei ruuhkaa, yksi käännös vasemmalle ja ollaan 73-tiellä matkalla Nynäshamniin. Puolen tunnin ajon jälkeen kyltti ”Häringe Slott” ja olemme perillä. Jo 1000 vuotta sitten vikingit asuivat täällä, sen jälkeen useita Ruotsin kuninkaita ja nyt me. Emme tosin asuneet, mutta saimme loistavan aamiaisen. Aamiaisen jälkeen tutustuminen linnaan ja sen historiaan. Kannattaa pistäytyä.

Aamu oli pilvinen, kun jatkoimme matkaa Sägersängin kautta Skansundetin lossille. Lossin jälkeen Mörkön saari. Liekö nimi tullut Suomen MM-kultamitalista ja Mörkö-Anttilan maaleista. Taitaa kuitenkin olla vanhempaa perua. Aurinkokin tuli esiin ja jatkoimme matkaa pienempiä teitä pitkin Nyköpingin kautta Nävekvarniin kahville Brådhen siskosten kahvilaan. Paikkaa oli kehuttu netissä emmekä pettyneet.

Kahvin jälkeen matka jatkui kapeaa tietä länteen. Leveyttä tuskin kolmeakaan metriä ja tila alkoi loppua asuntoauton tullessa vauhdilla vastaan. Pikkuhiljaa tie leveni ja hetken kuluttua saavuimme toiselle lossille Säteriin. Tämä olikin tuttu paikka parin vuoden takaiselta High Chapparral -reissulta. Tällä lossilla motoristit ohjataan keulalle ja ensimmäisinä ulos lautalta. Tankki alkoi olla tyhjä ja Östra Husbyssä pitäisi olla tankkauspaikka. Ei osunut silmään, joten tyhjenevällä tankilla eteenpäin.

Muutaman kilometrin päässä vilkku vasempaan ja Enebergan kautta seuraavalle lossille Stegeborgiin. Nämä pikkutiet ovat hiljaisia eivätkä lautatkaan kulje usein. Vajaan puolen tunnin odotus koitui kuitenkin onneksemme. Salmen takana oli tummat pilvet ja varma kastuminen, mutta lossia odotellessa pilvet väistyivät vauhdilla itään ja saimme jatkaa poutasäässä.

Kuin tyhjästä ilmestyi pikkutiellä pieni kauppa ja Qstarin asema. Vilken tur! Ja lapussa luki vielä "Olemme siellä, missä vähiten odotat." Todellakin. Tankit täyteen ja pullovettä kaupasta. Google Mapsin mukaan paikalla pitäisi myös olla Systembolaget eli paikallinen Alko, mutta sitä emme ainakaan huomanneet.

Gusumissa E22-tielle tullessamme haettiin tytöille vessaa sitä löytämättä. Tässäkin aikaa paloi sen verran, että etelän suunnalla ollut sade ehti siirtyä pois reitiltä. Matkaa Västervikiin oli vielä reilu 60 km. Sadetta emme saaneet, mutta tie oli osan matkaa niin märkä, että jouduimme ajamaan "sumussa" varusteiden kuitenkin kastumatta.

Västervikissä ajoimme suoraan vankilaan. Kaupungissa oli samaan aikaan kansainvälinen mp-tapahtuma, jossa yli 5000 osallistujaa. Tästä johtuen oli vaikea löytää vapaita huoneita. Tämä keskustassa sijaitseva vanha vankila on muutettu hotelliksi, mutta selliin emme joutuneet, vaan saimme "direktörsvåning" eli johtajakerroksen käyttöömmek. Kokonainen kerros se ei ollut, mutta viisi huonetta omalla sisäänkäynnillä. Kuin meitä varten. Kypäräkalja, suihku ja ruokailu kaupungilla. Ruoka oli hyvää, mutta maksamisen kanssa oli pientä säätämistä. "Muistaako herra mitä tuli syötyä?". 350 km päivä vaati veronsa ja yöpuulle mentiin aikaisin.

Aamiaiseksi muutakin kuin vettä ja leipää: korpuksi käristettyä pekonia ja löysää munakasvelliä, mutta muuten kelvollinen. Saimme vilkaista yhtä selliä eikä se houkuttellut: ikkuna katonrajassa, parivuode ja tilaa puolen metrin verran toisella sivulla. Kokonaisuutena ihan mukana hotelli ja ainakin poikkeaa tavanomaisesta.

Hjortedin mp-museoon oli puolen tunnin matka Västervikistä. Lopun 10 km mutkatie oli elämys: mutkaa, mäkeä ja lähes koko matka järvenrantaa. Todella upeeta. Olimme luvanneet tulla 11 aikoihin, mutta saavuimme hieman etuajassa. Museoisäntä Bosse oli ilahtunut saadessaan vieraita Suomesta. Tervehdysten jälkeen otettiin ryhmäkuvat. Pihalla odotti ensimmäinen esine: vesipumppu, joka toimii ilman ulkoista voimanlähdettä. Ikiliikukujako? Ei, vaan 200 vuotta vanha keksintö perustuen veden virtaukseen. Googletta "Vesioinas".

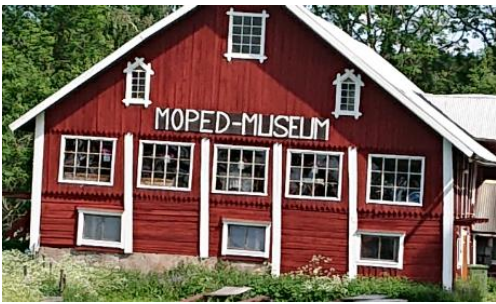

Museo ei ole suuri. Bossen mukaan ”vähemmän, mutta parempaa”. Ja tämä piti paikkansa. Lähes joka laitteelle löytyi tarina ja selitys. Näimme polkupyörän kehityskaaren mopediksi monine variaatioineen. Mukana mm. viidellä moottorilla varus-

tettu polkupyörä ja Normandian maihinnousujoukkojen käytössä ollut laskuvarjomopo. Kaksi tuntia vierähti museossa ja saimme kahvit ”kaupan päälle”. Ett stort tack, Bosse.

Lauantain toinen mp-museo oli lähellä Grännaa parin tunnin ajomatkan päässä. Ruotsin pienetkin tiet ovat hyvässä kunnossa. Ei yhtään reikää ja urapaikkauksetkin tehty kuin Saksassa: jyrsitään suorakaide ja täytetään massalla. Tasaista tulee. Matkavauhtimme ei ollut liian luja etteikö maisemia ehtisi katsella. Lommarydin graniittikirkko keräsi ihailevia katseita samoin kuin Viredan paanukattoinen puukirkko. Päivä oli poutainen ja lämmin. Ja ajaminen leppoisaa rauhallisilla teillä.

Björkenäsin museon pihalla ei ollut yhtään autoa tai vierailevaa moottoripyörää – olikohan paikka edes auki. Olihan tuo ja vanhaisäntä keräämässä pääsymaksut. Täälläkin kahvi kuului hintaan. Nähtävää oli saman ehkä enemmän kuin Bossen luona, mutta esittelyä emme saaneet. Vuosiluvut, valmistusmaat ym. jäivät arvailujen varaan. Nähtävää oli paljon, mutta kierros sujui paljon nopeammin kuin edellisessä paikassa.

Alun perin oli tarkoitus yöpyä Vätternin rannalla Grännassa, mutta sopivaa majapaikkaa ei löytynyt. Monet täynnä ja loput kovin kalliita. Tranäsin pikkukaupunki oli sopivan lähellä. Edullinen hotelli omalla parkkipaikalla. Neljän nurkissa perillä, kypäräkaljat ja vaatteiden vaihto. Kävelykierros kaupungilla ja ruokaa löytyi Strandbarista. Kelvollinen ruoka, mutta tilaukset olivat vähän sinne päin. Ja täälläkin maksamisen kanssa sähläämistä. Taas piti itse muistaa mitä söi ja joi. Jälkiruoka syötiin varmuuden vuoksi toisessa paikassa.

Ruotsi on kovaa vauhtia siirtymässä pois käteisen käytöstä. Muutaman vuoden takaiset rahankuljetusautojen ryöstöt ovat historiaa ja nyt löytyy paikkoja, joissa ei käy käteinen lainkaan.

Sunnuntaina suuntasimme Motalan Motor museoon. Reitti kulki tuttuun tapaan pienempiä teitä pitkin Ödeshögan ja Vadstenan kautta. Museo on ihan kaupungin keskustassa satamassa nimen nokassa. Hieno paikka, mutta eipä meinattu päästä perille. Tiesulkuja ja ajokieltoja joka kadulla. Aikamme kierreltyämme kuulumme syyn: Motalassa oli ollut suuri pyöräilytapahtuma koko viikonlopun: Vätternrundan, 300 km pyöräily järven ympäri. Siksi majoitustakaan ei millään löytynyt. Jatkossa tarkempi taustatyö reitin suunnittelussa.

Motor Museum oli paljon muuta kuin moottoripyöriä tai muuta moottoreihin liittyvää. Oli radioita, kameroita, kännyköitä ja muuta mielenkiintoista. Kuvassa seinällinen vanhoja nokiaisia, motorolaa, eriksonia, jne. Oli myös moottoripyöriä, mutta taisimme kaikki olla samaa mieltä: Bossen museo vie voiton. Pieni, mutta persoonallinen.

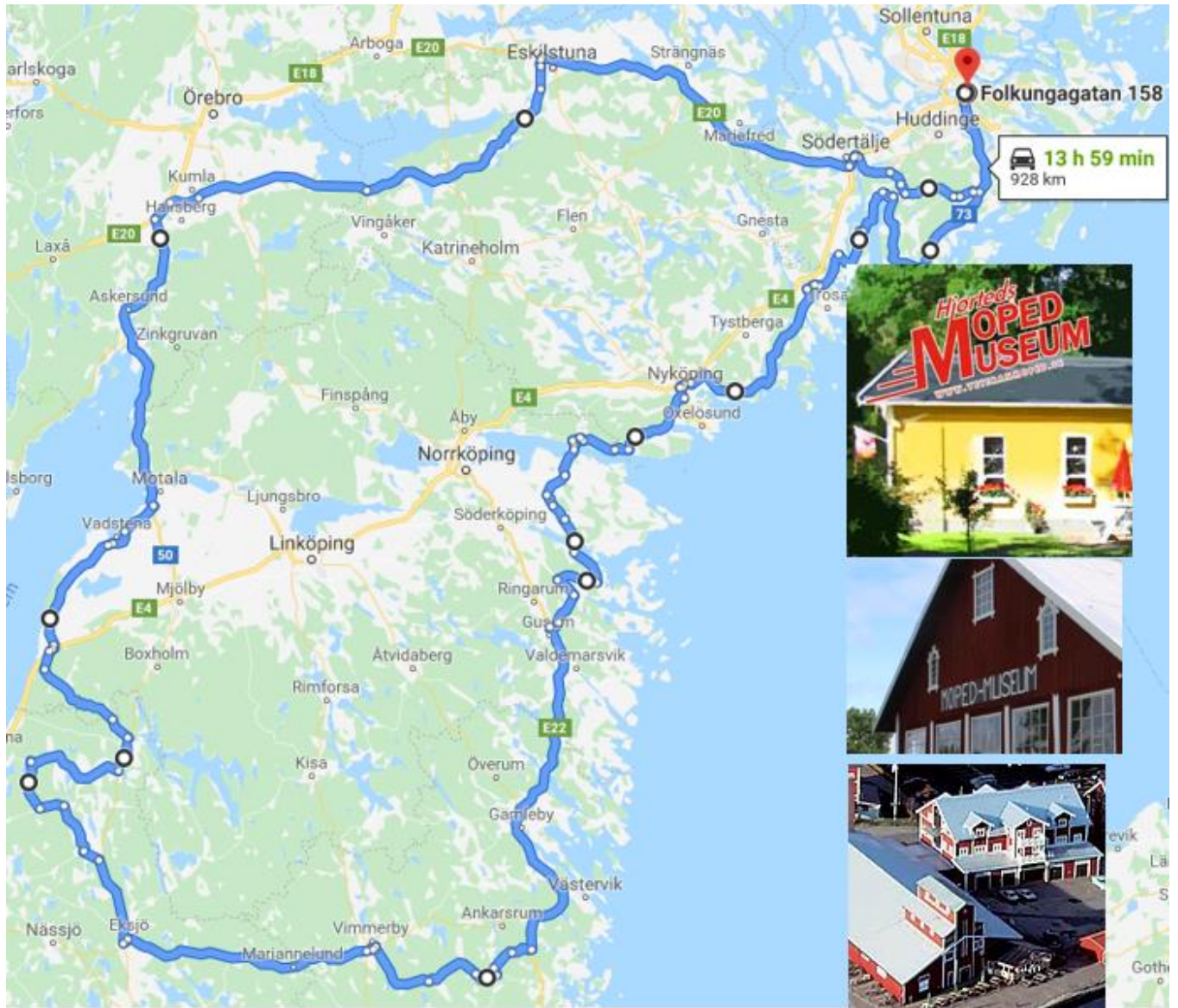
Enää oli jäljellä kotimatka. Suuntasimme ensin pohjoiseen Askersundiin, josta High Chapparal -reissulla löysimme kivan suklaakahvilan. Sinne siis taas. Sieltä Kumlan ja Lappen kautta Eskilstunaan. Ajoimme saman reitin pari vuotta sitten sateessa. Kyllä voi reitti tuntua erilaiselta poutasäessä.

Eskilstunasta jatkoimme päätietä Södertäljeen. Kiire ei ollut, mutta kahvit Rosenhill-kahvilassa Nynäshamnin tien varrella ja viimeinen pätkä Tungelstan kautta satamaan ottaisivat aikaa. Tämä on kuitenkin rauhallinen reitti. E4-tiellä saattaa sunnuntai-iltana olla ruuhkaa ja jonot edetä hitaasti. Monilla lienee kokemusta hermojen kiristymisestä 10 - 20 km ennen satamaa.

Kahvipaikan pihalla tapasimme tukholmalaisen motoristipariskunnan. Kehuivat näitä pääkaupungin eteläpuolisia pikkutietä – eikä suotta. Tie 257 oli mahdollottoman mukava ja mutkainen. Lisäksi vinkki alueen parhaasta taukopaikasta: Eldtomta cafe. Ehkä ensi kerralla aamiainen täällä.

Kaupunkiin tulo sujui etelän suunnasta 73-pitkin yhtä helposti kuin sieltä lähtökin: suoraan Södermalmille ja ilman ruuhkia parin kulman kautta Vikingin lähtöportille. Kello taisi olla tasan kahdeksan eli aikataulussa. Laivan lähtöön vielä tunti eli pientä jutustelua ennen portille menoa. Ihan hyvä reissu.

Reissussa mukana: Veikko ja Seppo, Jenni ja Toni, Riitta ja Juha, Anne ja Keijo, Tiina-Riitta ja Markku

Tällä saat reitin Googleen:

<https://www.google.fi/maps/dir/59.3155432,18.0860119/59.3154778,18.0930937/@58.4303401,16.6904168,7.97z/data=!4m69!4m68!1m65!3m4!1m2!1d17.9436939!2d59.0103458!3s0x465f6655a512640b:0xaed0e686551d68c8!3m4!1m2!1d17.6745665!2d59.0336905!3s0x465f6a48c6df15b9:0x6151da241ca8f33e!3m4!1m2!1d17.1961624!2d58.7405633!3s0x465f347e89576a2f:0x8455c169a9d88f5!3m4!1m2!1d16.822205!2d58.6550819!3s0x4658d3fa6ab789b5:0x8d9baca097f92224!3m4!1m2!1d16.597228!2d58.4502002!3s0x4658defd4f9e9007:0xcc8853945362742c!3m4!1m2!1d16.6410272!2d58.3731615!3s0x4658e7458f9fadd7:0xbf092ee486f4e7a6!3m4!1m2!1d16.2806593!2d57.600866!3s0x465839f09e8923ef:0x75fbbafad7bfb6b!3m4!1m2!1d14.5896807!2d57.9633189!3s0x465a3c5cb3444fa3:0xb400f5d9dcb6365b!3m4!1m2!1d14.9372478!2d58.0158323!3s0x465a264cffca988d:0x718985744bcfe878!3m4!1m2!1d14.6501005!2d58.2855145!3s0x465bcb21197d52b9:0xae35c4d8d2ba6963!3m4!1m2!1d15.0266428!2d59.0294574!3s0x465c0b25ac4d214d:0xbf62ce747959182b!3m4!1m2!1d16.4027165!2d59.2736855!3s0x465e935ebc60a68b:0xf8ebd3679d45bf8b!3m4!1m2!1d17.9383286!2d59.1320678!3s0x465f6f8d39e08371:0xdf82604568355fca!1m0!3e0>